

Dammfladdermus

Myotis dasycneme

EU-kod: 1318

Länk: Gemensam text (arternas namn och koder)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#2

Biologi – ekologi

Länk: Gemensam text (biologi och ekologi)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#4

Livsmiljö

Dammfladdermus jagar insekter över större sjöar och vattendrag men även över land. Vid Östersjön ses dammfladdermus regelbundet jaga över vikar och fjärdar och under flyttningen ses de också jaga långt ute till havs. Den undviker i stor utsträckning små dammar och mindre vattendrag, en miljö som ofta utnyttjas av vattenfladdermus.

Yngelkolonierna, som i Balticum och Nederländerna konstaterats kunna omfatta ett stort antal individer, anträffas i bostadshus, kyrkor och hålträd. I Norden tycks arten i första hand bosätta sig i byggnader, ibland nyttjas håligheter i träd. I Sverige har endast en koloni anträffats, kolonin nyttjade både ett gammalt hålträd och ett närbeläget obebott hus. Avstånd mellan koloni och jaktmarker över vatten kan uppgå till över 5 km. Dammfladdermus övervintrar framför allt i gamla gruvor och grottor. I Sverige har endast enstaka övervintrare observerats i bergrum och i valv i en slottsruin.

Reproduktion och spridning

Dammfladdermus flyttar mellan sommartillhållen och övervintringsplatserna, avstånd som konstaterats vara upp till 300 kilometer men som troligen kan vara betydligt längre. Sannolikt berörs Sverige av genomflyttning mellan Ryssland-Baltikum och kontinenten (möjligen Danmark).

Status

Länk: Gemensam text (status)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#6

Status och internationellt ansvar

- Sveriges rödlista 2010: Arten är klassad som Starkt hotad (EN).
- Global rödlista 2008: Dammfladdermus är klassad som Nära hotad (NT).

Rapporterad nationell bevarandestatus 2007

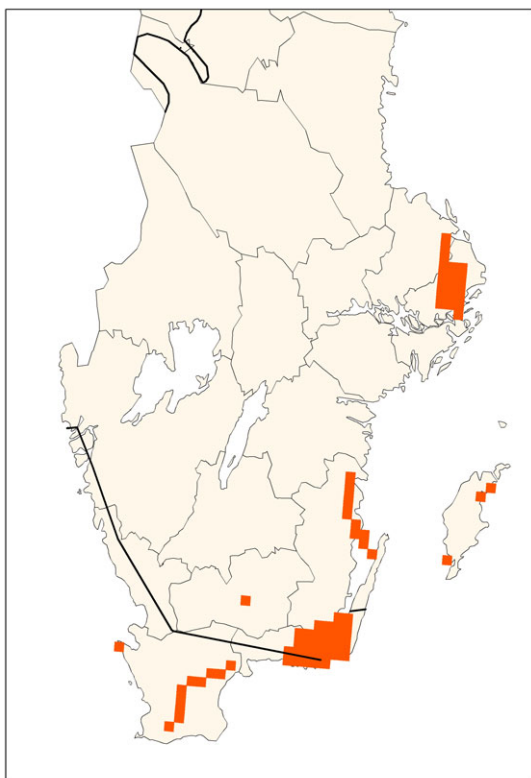
Rapporterat 2007	Reg. A	Reg. B	Reg. K	Totalt
Natura 2000-områden				
Utpekade för arten (antal)		4	0	4
Utbredning				
Aktuellt värde (km ²)		5 300	2 100	7 400
Referensvärde (km ²)		8 400	3 100	11 500
Bedömning aktuell status		Dålig	Dålig	
Bedömning trend		Stabil	Stabil	
Population				
Aktuellt värde (enhet ¹)		100 - 200	50 - 150	150 - 350
Referensvärde (enhet ¹)		600	400	1 000
Bedömning aktuell status		Dålig	Dålig	
Bedömning trend		Stabil	Stabil	
Artens livsmiljö				
Bedömning aktuell status		Gynnsam	Gynnsam	
Bedömning trend		Stabil	Stabil	
Framtidsutsikt				
Bedömning aktuell status		Okänt	Okänt	
Bedömning trend		Okänt	Okänt	
Samlad bedömning				
Bedömning aktuell status		Dålig	Dålig	
Bedömning trend		Stabil	Stabil	

¹ Enhet för artens population är antal individer.

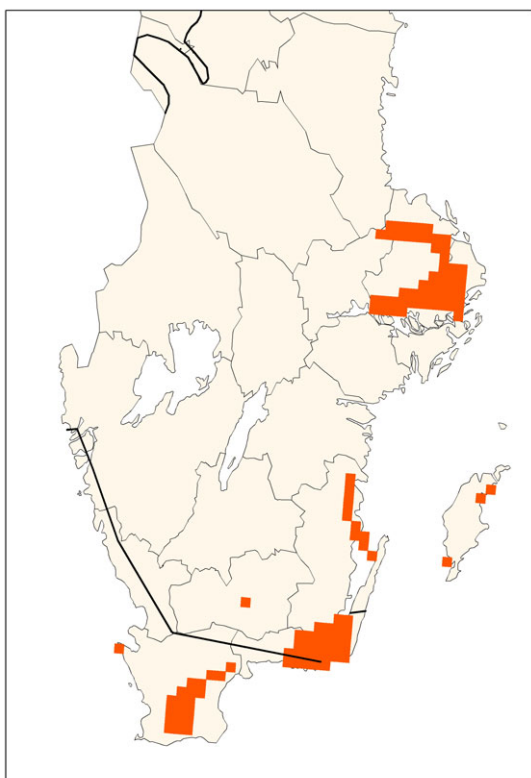
Kommentarer till rapporterade uppgifter

Den svenska kolonin fanns i Skåne 1986-1989 och bestod av cirka 60 individer. Under 2000-talet har man ännu inte lyckats hitta någon yngelkoloni. En orsak till detta är att resurser har saknats för eftersök i flera områden med regelbunden förekomst och trolig föryngring.

Sedan rapporteringen 2007 har åtskilliga nya observationer av arten gjorts, varav de flesta troligen varit tillfälliga besökare. Nya områden som skulle kunna hysa en fast förekomst av arten är västra Blekinge, västra Småland, östligaste Halland, i Västergötland öster om Göteborg, södra Vänern och i Dalsland.

Figur 1. Svenskt utbredningsområde.

Figur 2. Gynnsamt utbredningsområde i Sverige.

Förutsättningar för bevarande

Länk: Gemensam text (förutsättningar för bevarande)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#12

Hotbild

- Kolonier i byggnader kan uppmärksammas genom att arten syns och hörs väl och kan bilda stora kolonier. Detta innebär i sin tur en uppenbar risk att kolonierna störs av människor som inte önskar ha arten i sin omedelbara närhet. Arten kan även bli utsatt för störningar på övervintringsplatserna.

Bevarandeåtgärder

- Gångse åtgärder för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus så att inga försämringar för arten sker, (dvs. att dess intressen respekteras i fysisk planering, tillståndsprövning, generell naturvårdshänsyn, förvaltning av skyddade områden, artskydd och uppföljning samt övervakning).
- Genomförande av aktionsprogram under ”Fladdermusavtalet” EUROBATS, Agreement on the Conservation of Bats in Europe, 1991, vilket är ett avtal under Bonnkonventionen.

Regelverk

Länk: Gemensam text (regelverk)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#16

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.
- Arten kräver noggrant skydd enligt art- och habitatdirektivet. Den ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 4 och betecknas med N i artskyddsförordningens bilaga 1.
- Vilt levande exemplar av arten är fredade enligt 2 och 4 stycket 4§ Artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt störa arten eller avsiktligt förstöra eller skada bo- och viloplatsen.
- Enligt 3§ Jaktlagen får arten inte fångas eller dödas om det inte uttryckligen är tillåtet vid jakt enligt andra delar av jaktlagstiftningen. När viltet är fredat gäller det även dess bon.
- Vilt levande exemplar av arten omfattas av 23§ Artskyddsförordningen vilket innebär att det är förbjudet att förvara och transportera arten.

Bevarandemål och uppföljning

Länk: Gemensam text (bevarandemål och uppföljning)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#24

Förslag till mål (inte fastställda)

<i>Mål – utbredning & förekomst</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Utbredningsområdet för dammfladdermus ska vara minst 8 400 km ² i boreal region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Utbredningsområdet för dammfladdermus ska vara minst 3 100 km ² i kontinental region.	Biogeografisk	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år
Förekomstarean för dammfladdermus ska vara minst 100 km ² (25 kolonier x 4 km ²) i Sverige.	Nationell	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal km ²	Vart 6:e år

<i>Mål – population</i>	<i>Nivå</i>	<i>Metod</i>	<i>Mått</i>	<i>Frekvens</i>
Det ska finnas minst 600 individer av dammfladdermus i boreal region.	Biogeografisk	Aktivt eftersök med fladdermusdetektor. Metod ej beskriven	Antal individer	Varje år
Det ska finnas minst 400 individer av dammfladdermus i kontinental region.	Biogeografisk	Aktivt eftersök med fladdermusdetektor. Metod ej beskriven	Antal individer	Varje år
Det ska finnas reproducerande dammfladdermus på minst 25 lokaler i södra och mellersta Sverige upp till Dalälven.	Nationell	Geografisk analys enl. EU:s metodik för artikel 17-rapporter.	Antal lokaler	Vart 6:e år
Det ska finnas minst XX individer av dammfladdermus på lokalen YY.	Lokal	Aktivt eftersök med fladdermusdetektor. Metod ej beskriven.	Antal individer	Varje år

Kommentarer

Minimivån för uppföljning i skyddade områden är uppföljning av populationsstorlek och livsmiljö vart 6:e år.

Litteratur och kontaktuppgifter

Länk: Gemensam text (litteratur och kontaktuppgifter)

http://www.naturvardsverket.se/upload/04_arbete_med_naturvard/vagledning/arter/artergemensam.pdf#30

Artvis litteratur

- Ahlén, I. 1979. Dammfladdermus *Myotis dasycneme* (Boie 1825) funnen i Uppland. *Fauna och Flora* 74: 259–262.
- Ahlén, I. 1994. Fladdermusfaunan vid Skedviken. I: Skedviken. Naturinventering med förslag till skötselåtgärder. Norrtälje kommun. Norrtälje.
- Ahlén, I. 1997. Ölands fladdermusfauna. Länsstyrelsen Kalmar län, Meddelanden 1997:7. Kalmar.
- Ahlén, I. 1997. Nytt om fladdermusfaunan på Gotland. *Natur på Gotland* 1997:1:20.
- Ahlén, I. 1998. Gotlands fladdermusfauna 1997. Länsstyrelsen i Gotlands län. Livsmiljöenheten - rapport nr 4 1998.
- Ahlén, I. 2004. Fladdermusfaunan I Sverige. Arternas utbredning och status. Kunskapsläget 2004. *Fauna och Flora* 99(2): 2–11.
- Ahlén, I. 2005. Risker för fladdermöss med havsbaserad vindkraft. Slutrapport från förstudien 2005. (Energimyndigheten, projektnr 22316-1).
- Ahlén, I. m.fl. 2007. Artfaktablad Dammfladdermus. I: Tjernberg, M. & Svensson, M. (red.). Artfakta. Rödlisterade ryggradsdjur i Sverige. ArtDatabanken, Uppsala.
- Ahlén, I., Bach, L., Baagøe, H.J., and Pettersson, J. 2007. Bats and offshore wind turbines studied in southern Scandinavia. Swedish Environmental Protection Agency. Report 5571. Stockholm. 37 pp.
- Ahlén, I., H. J. Baagøe & L. Bach. 2009. Behavior of Scandinavian bats during migration and foraging at sea. *Journal of Mammalogy* 90 (6):1318-1223.
- Ahlén, I. & de Jong, J. 1996. Upplands fladdermöss – Utbredning, täthet och populationsutveckling 1978–1995. Länsstyrelsen i Uppsala län. Länsstyrelsens meddelandeserie 1996:8.
- Ahlén, I. & Gerell, R. 1989. Distribution and status of bats in Sweden. I: Hanak, V., Horacek, I. & Gaisler, J. (red.). *European Bat Research 1987*. Charles Univ., Praha.
- Baagøe, H.J. 2001a. Danish bats (Mammalia: Chiroptera): Atlas and analysis of distribution, occurrence, and abundance. *Steenstrupia* 26(1): 1–117. Köpenhamn.

Egsbaek, W., Kirk, K. & Roer, H. 1971. Beringungsergebnisse an der Wasserfledermaus (*Myotis daubentoni*) und Teichfledermaus (*Myotis dasycneme*) in Jutland. Decheniana-Beihefte 18: 51–55.

Horacek, I. & Hanak, V. 1989. Distributional status of *Myotis dasycneme*. I: Hanak, V., Horacek, I. & Gaisler, J. (red.). European Bat Research 1987. Charles Univ., Praha.

Jensen, B. 1969. Damflagermus. I: Hvass, H. (red.). Danmarks Dyreverden . Bind 9. Köpenhamn.

Roer, H. 2001. *Myotis dasycneme* (Boie, 1825). Teichfledermaus. s. 303–319 I: Niethammer, J. & Krapp, F. (red.). Handbuch der Säugetiere Europas. Fledertiere I. Aula Verlag, Wiesbaden.

Ryberg, O. 1947. Studies on bats and bat parasites. Svensk Natur, Stockholm.

Sluiter, J.W., van Heerdt, P.F. & Voute, A.M. 1971. Contribution to the population biology of the pond bat, *Myotis dasycneme* (Boie, 1825). Decheniana-Beihefte 18: 1–44.

Voute, A.M. 1971. Bijdrade tot de oecologie van der meervleermuis, *Myotis dasycneme* (Boie, 1825). Amsterdam.

Voute, A.M., Sluiter, J.W. & Grimm, M.P. 1974. The influence of the natural light-dark cycle on the activity rhythm of pond bats (*Myotis dasycneme* Boie, 1825) during summer. Oecologia 17: 221–243.

Övergripande litteratur

Mitchell-Jones, A.J., Amori, G., Bogdanowicz, W., Kryštufek, B., Reijnders, P.J.H., Spitzenberger, F., Stubbe, M., Thissen, J.B.M., Vohralík, V. & Zima, J. 1999. The Atlas of European Mammals. London.

Kontaktuppgifter

Martin Tjernberg
martin.tjernberg@artdata.slu.se
018-67 22 84

ArtDatabanken
Bäcklösavägen 10
Box 7007
750 07 Uppsala